

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisor! nefracan se refuză —

Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prasnicul toamnei

Frumoasa noastră viață patriarhală piere și se stinge zi de zi și ne împresoară o lume nouă, streină și ciudată. Sfîlnică și neputincioasă, lumea bătrînească se coboară în mormînt și n'avem vreme s'o jelim nici suflet să vedem ce ia locul strămoșilor dăni, care s'au luptat pe vremuri să ne apere, ca să nu ne confundăm printre alte neamuri, în cumplitul război al limbilor și al datinelor naționale.

Muncitorimea din fabrici a isbutit să facă din prima Maiu un prasnic, recunoscut de toate țările.

Are și poporul nostru de plugari și de păstori sărbătorile lui de primăvară, împreunate cu sf. Gheorghe și împărații Constantin și Elena.

Dar datinele religioase împreunate cu aceste sărbători de primăvară se uită. Biserica a cercat să prindă ceva din esența vremii de azi și a celei de mâine și a introdus prasnicul societății Sf. Gheorghe a tinerimii adulate în fiecare sat și concentrarea pe ținuturi a acestei tinerimi în pelerinajul de primăvară la centrul Arhidiecezei. Organizarea vieții în conformitate cu idealul bisericii și al neamului este un postulat de o covârșitoare importanță în zilele noastre.

Tot în aceste cadre trebuie să cuprindem și seberarea eroilor dela înălțarea Domnului și care este sărbătoare națională.

Având sărbătorile primăverii, cari n'au nimic comun cu sărbătoarea muncitorilor

industriali din 1 Maiu, exploatată uneori ca o demonstrație cu steaguri roșii și cu imnuri internaționale, trebuie să ne cugețăm la o sărbătoare a toamnei, a recoltei câmpului.

În linia tradiției vieții de plugari și de păstori găsim sărbătoarea sfintei Marii și a: Vinerei mari, ca sărbători de toamnă, în cari se încrucișează străvechi reminiscențe de păgânism, adaptate ideilor creștine.

E un patrimoniu comun tuturor neamurilor din Europa substratul cultului naturii și care a fost descoperit de niște folcloriști englezi și în minunata: *Miorița*, cu atâtea note comune în poezia populară a Scoțienilor.

În fața naturii omenirea a simțit fiorul misterului.

Țăranul, care trăiește la sânul naturii, nu este agnostic. Concepția lui despre lume nu corăspunde rezultatelor cercetării științifice, dar este în tot cazul teistă și sinceră.

Pentru a simți urma Creatorului în lumea văzută, țăranul n'are nevoie de multă argumentare. Intuiția lui e vie și concludentă că duhul lui Dumnezeu se manifestă și în gingășia floarei și în țărița uraganului.

Psalmii biblici sunt expresia acestei intuiții profunde și veritabile.

O sărbătoare a plugarului, care se întoarce cu brațele încărcate de rodirile câmpului, a fost introdusă deodată cu trecerea poporului evreesc din viața nomadă la viața agricolă. Iată dovada în a doua lege Cap. 26: «Să iei din pârga rodurilor

pământului tău, care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău, și să pui într-o coșniță și să mergi la... templu... Și va lua preotul coșnița din mâinile tale și o va pune înaintea jertfelnicului Domnului Dumnezeului tău... Deci o vei lăsa înaintea lui și te vei închina acolo. Și te veselește de toate bunătățile care ți-a dat Domnul ție și casei tale... Și a doua zeciuială să o dai levitului și nemernicului și săracului și văduvei și vor mânca în cetățile tale și se vor satura. Și să grăiești înaintea Domnului: am luat cele sfinte din casa mea și le-am dat levitului și nemernicului și săracului și văduvei, după poruncile tale, n'am călcat porunca Ta și nu o am uitat. Și n'am mâncat în necazul meu din ele, n'am cheltuit din ele la lucru necurat, n'am dat din ele la idoli, am ascultat glasul Domnului Dumnezeului meu, am făcut după cum mi-ai poruncit mie.

Caută din casa ta cea sfântă din cer și binecuvintează pe poporul tău israil și pământul, care l-ai dat lor, precum Te-ai jurat părinților noștri să ne dai nouă pământ din care curge lapte și miere». (Cap. 26 v. 2—15).

Acest program religios și filantropic nici azi nu pare învechit.

Sărbătoarea toamnei trebuie introdusă cu un program corăspunzător de mulțumire către celelalte mână câmpurilor, dar prin graiul Fiului său ne-a avertizat, că nu numai cu pâine trăiește omul.

T. Scorobef.

FOIȘOARA

Dorurile

ancestrale, ispitele de lumină ale strămoșilor plîngeau amărâte. Plîngeau după lumea umbră de vis și luminată de surășul fecundității. Inima înflorată strânse plînsul lor înăcrimat în potirul dragostii veșnice și îndemnând sufletul cu blîndețea îngăduirii grăi:

«Părăsește patul întinericului și pleacă fără zăbavă pentru a-ți regăsi obărzta»...

Povăluit de neastîmpărul trezit m-am părăsit vatra odihnei molesitoare și am plecat zorit...

Necunosător al căderelor pletruite cu gândurile înțeleptilor îngâmfați, am rătăcit după șoapta inimii care mă povăluia.

«Nu căuta calea înțeleptilor oameni! Ee e îngustă, încălțată și umbră de ceața dorurilor dezarte».

Luminat de povața inimii și îndemnat de sălbatică-mi voință m-am tăiat vilește drum

prin noaptea neștiințit mele. Doar mă purta de mîini gândul covârșitor că Domnul meu este bun și mare...

Nu cunoșteam frică în întinericul ce mi îmbrăca flința și nici teama rătăcirii nu mi era tovarășă...

Surd pentru graturile de ispită ce mă învăluiau ca o apă mare, neînțeleptor al poveștelor celuite de lut, m'am aruncat în brațele frumuseții Tale, o Doamne, a câmpilor purtătoare de boğșta hoidelor, a pădurilor înflorate de taină și cântec, agățându-mă de poala fermecătoarelor livezi.

Și florile câmpului, gingașile flori, și freamătul codrilor și spicul grăului de aur mi au cântat în inimă dreptatea și nemărginita Ta dragoste, iar sufletul vrăjit de imnurile de slavă, nebănuitor s'a pomenit în pragul casei Tale...

Dar în clipita aceasta flința mi s'a înflorat de larma înțeleptilor, cari blăstămându-mă pentru că n'am venit pe cărărușă lor se trădau cu vorba de hulă să mă lsgonească din apropierea Ta.

Rușinat de îndrăzneala lor umilitoare și

temător să nu prihănesc sfîlnita pragulată Tău mi-am ispitit pasul a mă îndepărta...

Tu însă, Doamne, în bunătatea Ta îngăduitoare Te-ai plecat sore robul Tău și chemându-mă spre Tine m-ai împodobit haina sufletului cu sfîlnenia Ta.

Z. Sandu.

leoane din viața bisericii

— Anul 1804 —

(Urmare)

Școalele naționale normalicești

Sub numirea aceasta sunt cunoscute școalele noastre satești din timpul, de care ne ocupăm. Directorul asupra acestor școale era preotul din Brașov dela biserica Sf. Nicolae, Radu Tempea. În parohie el era suplinitor prin un capelan al său, care capelan, precum am văzut la Nr. 996, era destoinic pentru preoție. A umblat după slujba aceasta a directoratului asupra școalelor normalicești preotul din Brașov Ge-

Scrisori pastorale

X.

«Nu grați de rău unul pe altul fraților». (Iacov IV, 11).

Iubit frate,

Textul de mai sus cuprinde un sfat de care mulți din noi nu mai ținem seamă azi. Vrajibile preotești și călugărești au devenit aproape proverbiale. Intriga, calomnia, delațiunea, critica, sunt de un cărd de vreme și indeletniciri preotești și încă din cele mai pasionante. Adeseori mi-am pus întrebarea: de ce or iubi, Doamne, și preoții, propoveduitorii armoniei și păcii, sportul trivial al cântării, al hulirii, al părții și al năpăstuirii aproapei lor?...

Și alt răspuns n'am putut afla decât că diavolul acolo își mobilizează forțele lui de prăpăd unde interesele lui ar părea primejdiate de prea mari energii și rezistențe morale.

Impotriva preoției e firesc deci ca el să lupte cu mijloace excepționale; dezarmând pe păstor va putea mai ușor să dea iureș în turme.

Porunca sfântului Iacov e limpede și dreaptă: «nu vă grați de rău unul pe altul!» Nu vă otrăviți viața. Răutatea și ura nu sunt dela Dumnezeu; ele întunecă și împuținează zilele vieții. «Că ce este viața noastră? Abur este care intră puțin se arată și după aceea pier». (IV 14).

Se cuvine deci să nu ne tulburăm unii altora seninătatea vieții. Ajunge zilei răutatea ei!...

A critica un principiu, o atitudine, o concepție este una — critica aceasta pornește dintr-o dorință de excelență — dar a critica tot ce întâlnești în cale, pe rude, pe prieteni, pe subalterni, pe toată lumea, e un defect de construcție sufletească, o anormalitate care te face repede insuportabil.

Mulți am deprinderea de a critica tot-mai ceiace ție și se pare mai bun în ființa ta și mai desăvârșit în activitatea ta.

Eu în impresia că această critică hrănită de invidie, nu urmărește altceva decât să te demoralizeze și astfel să-ți nimicească ceiace ai creat mai de preț în viața ta

și firește să-ți rezeze orice avânt de a lucra mai departe în acea direcție.

Sunt însă și critici flecari, palavragii. Critica aceasta e o trecere de vreme pentru prea trândava persoană a stălpilor de cafea — tot atât de neresorioși și destul de periculoși; ei se caracterizează prin geniul minciunii. Inventiunea imaginației lor e foarte fecundă și se menține la un nivel de iperbolă cu adevărat gasconică.

Tu, iubit frate, te ferește și de critica din invidie și de cea din limbuițe și cată să-ți îmbunătățești, cu sfatul Evangheliei firea ta, de cumva dintr-o meteahnă a ei, ești ispitit la sfadă, la critică și la născociri rele pe seama semenilor tăi. «Nu minți împotriva adevărului!» (III, 14).

Înțelepciunea cea de sus este curată, făcătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă și de răduri bune, fără de judecată și nețărnica» (III, 17).

«Drept aceia, cine știe să facă bine și nu-l face, păcat săvârșește», (III, 17).

Iar tu «*având cuget curat*» «sfîntește în inima ta pe Domnul Dumnezeu» (I Petru III, 15) pentru că cei ce băfesc viața ta cea bună întru Hristos, să se rușineze» (I Petru III, 16).

Deci «*lepădând toată răutatea și tot vicleșugul și fățarniciile și pismele și toate clevetirile, ca un prunc de curând născut, să iubești laptele cel cuvântător și fără de vicleșug, ca printr'ânsul să crești spre măntuire*» (I Petru II, 1, 2).

«*Pre toți îi cinstește. Frația iubește-o! De Dumnezeu te teme!*» (I Petru II, 17).

Frate iubitor,
Teofil.

Femei polițiste în Germania. În cursul discuției problemei traficului cu slavi albi, la comisiunea a cincea a Ligii, d-na Gertruda Baumer, delegata Germaniei, care este membră în Reichstag și consilieră în ministerul de interne al Reichului, a declarat că guvernul german a fost surprins de munca excelență depusă de femeile polițiste britanice, care au lucrat în Colonia. Guvernul german apreciind aceste rezultate a hotărât să înființeze servicii de femei polițiste și în Germania.

du-se spre beutură și spre purtarea altminte necuviincioasă, cu totul s'a lenevit slujba după datoria chemării sale, atât în școală, cât și în biserică a o săvârși. S'a venit cu bunăvoință în ajutorul numitului dascăl, rânduindu-se în anul trecut diaconul Iacov Isdrailă, dar acesta încă a început a părăsi biserica, de școală încă așa rea grije a purtat, cât în 5 luni numai înzadar a luat plata de 100 flor. nefăcând nici poruncit examen. Se roagă deci, ca de vreme ce de către D. Directorul școalelor neunite după poftorile în treaba aceasta jalbe n'au fost ascultate, Consistoriul cele cuvințioase să rânduiască spre a se ridica de tot din slujbă dascălească dimpreună cu numitul diacon, și această slujbă altor fețe harnice prin învoirea și a lor să se încredințeze.

(Va urma)

Lucian Blaga: Forestre colorate, (însemnări și fragmente. Bibl. Semănătorul Nr. 153—154, Arad, 1926. Preț 10 Lei). Lucian Blaga și-a câștigat repede un loc de frunte între fruntașii scrisului românesc contemporan. Poet filosof, critic de artă, L. Blaga a dat, în toate aceste domenii, opere care vor rămănea.

Pentru îndreptarea greșelii dela 1700

Dela Cluj se vestește apariția unei broșuri scrise de unul dintre redactorii ziarului Biruința, dl I. Paleologu, și purtând titlul de *Biserica unică românească*.

Autoul care nu este preot, se ocupă, în lucrarea sa, de chestiunea restaurării unității bisericești între români.

Pe temeiul informațiilor culese în biblioteca arhiepiscopiei dela Blaj, autoul ajunge la încheierea cea mai potrivită și cea mai sănătoasă: *frații «unii» să revle la starea de mai înainte de 1698—1700, va să zică, să se întoarcă la sânul bisericii mame ortodoxe române.*

A fost o mare greșală națională — arată autoul, — când unii dintre români s'au hotărât să recunoască supremația papei de Roma. «Unirea» s'a încheiat de câțiva clerici, *fără consultarea poporului*; ar trebui prin urmare ca poporul însuși să fie consultat în chestiunea unirii.

Citind mai departe politica Romei, urmată în orientul european, citind apoi și alte părți ale poeminei broșuri, aflăm că este cu atât mai întemeiată concluzia autoului, care susține revenirea uniților la vechea matca sufletească.

Indemnăm pe frații preoți și mireni să citească lucrarea de informație a autoului dela Cluj (Piața Cuza Vodă, 15). Problema este actuală și însemnată din orice punct de vedere.

Din Basarabia

Prin noua lege administrativă s'au alipit mitropoliei Moldovei și Sucevei 32 parohii din Basarabia, jud. Bălți.

I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen a ținut să viziteze acest ținut care, înainte de răpirea Basarabiei, a fost sub jurisdicțiunea mitropoliei Moldovei.

Pentru această vizită canonică s'au ales zilele de 16 și 17 Septembrie, în centrele Uagheni și Sculeni, pe malul Prutului.

Pentru primirea I. P. S. Mitropolit, ambele târgușoare s'au îmbrăcat în haine de sărbătoare. Străzile erau pavoazate cu steaguri și o mulțime de lume așteaptă pe înaltul ierarh.

Ajuns la poarta bisericii, înaltul prelat a fost întâmpinat de primarii respectivi, prezentându-i tradiționala pâine cu sare, precum și un salut din partea comunităților ce aveau onoare a fi vizitate.

I. P. S. Mitropolit a ținut o cuvântare în care a spus că se simte fericit că vine ca mitropolit al Moldovei pe acele locuri, pe unde au călcat și alți vladici pe care i-a avut Moldova în trecut.

«Astăzi Prutul nu mai este hotar blăstămat ci o apă românească, care cântă încă în undele

Acte vechi

— Comunicate de Pr. IULIU MOLDOVANU din Lasiului român, prot. Târnavă —

(Urmare)

Nr. 103: Circulara Episcopului Ghedeon Nichitiți din 18 Septembrie 1734 despre pricinii între preoți și mireni.

Văzând multă neajungere și neîndreptare între pricinile care se întâmplă între preot și între mireni, pentru îndreptarea acelor aceasta rânduială a face și a vă arăta cu conzistoriul am socotit, adevă:

De va avea vreun mirean cu vre-un preot pricină sau pară nu grea, atunci protopopul locului cu doi sau trei preoți, fiind conzistoriul să hotărască și găsindusă preotul cu vină, *să nu-l bată* nice săl batjocorească nice săl oprească dela epitrifil, ci săl dedepescă cu mătânii cu cetania psaltirii sau evangheliei sau cu ducerea lui la biserica protopopului, ca să slujească o săptămână, iar nu mai mult, după vina lui. Dar găsindusă preotul cu vină grea, și va fi vrednic de lipsire, atunci să nu hotărască, ci săl trimită la arhieru pe părășul și pe părătul cu arătarea pricinii, cum sau află și în înțeleș de dănsii până încă nau fost dat pricina lor înaintea protopopului, și atunci venind părțile amândouă înaintea Conzistoriului episcopesc, după

orgie Haines, fost la vremea sa și capelan militar, dară la intervenirea Consistoriului postul pețit nu i s'a dat.

Din un act adresat Consistoriului la 16 Noemvrie 1804 se vede că directorul școalelor Radu Tempea era subordonat Consistoriului. Anume aflăm înregistrat la Consistoriu sub Nr. 1107 actul directorului de școală Radu Tempea, în care anunță, că pe un termen de 40 de zile pleacă în districtul Brașovului pentru cercetarea și întemeierea școalelor de acolo, lăsând în locul său pentru învățătura candidaților de preoție pe fratele său Nicolae Tempea, dascălul de normă de aici. Se mai vede, că tot în acea adresă cere dela Consistoriu să porunciască protopopului din acel tract, ca la întemeierea școalei prin facerea examenului după cuviință, să vină și el, protopopul, de față, precum întâmplătoarele trebi de l-ar pofti, mână de ajutor să-i dea.

Tot în legătură cu școala aflăm un act adresat Consistoriului de către preoții noștri din comuna Reșinari. Anume sub Nr. 879 aflăm înregistrată plângerea preoților din Reșinari asupra dascălului Ioan Popovici, care — după cum spune plângerea — de când a luat slujbă notăreșiei de sat, dă-

lui toată marea poveste a înfloririi neamului românesc.

Cu toți am alcătuit România Mare înche-gată pentru totdeauna prin sângele ostașului român vărsat la Mărășești, Mărăști și Oltuz, etc.

Acum sântem datori să ne îndeplinim da-toria către Dumnezeu și către țara noastră iubită. Vă dați copiii voștri la școală căci un popor, fără cunoștința cărții, este popor nefericit.

Prin carte să faceți, din copiii voștri: in-duștrii, negustori, meseriași buni, pentru ca să fim stăpâni deplin pe tot avutul țării noastre.

Înaltul prelat a spus, apoi, că «Îndreptarea calendarului s'a făcut de Sf. Sinod cu toată înțelepciunea și pentru totdeauna» și a invitat pe toți credincioșii să asculte cu sfîntenie de biserică și să nu mai dea crezământ tuturor ne-chemajilor care caută să desbina biserica noastră strămoșească.

INFORMAȚIUNI

Calătoria M. Sale Reginei în America. M. Sa Regina noastră Maria se va îmbarca pe un transatlantic, într'un port din nordul Franței, în 12 Octombrie a. c. Suverana va vizita atât America de nord, cât și America de sud. Du-rata călătoriei va fi aproape trei luni.

Dna Wilson, soția fostului preșident al Statelor unite, însoțită de două doamne ame-ricane, a sosit Marți în România, venind dela Paris cu automobilul. Dna Wilson, care ne vizitează țara, a fost primită la frontieră de un delegat al ministrului nostru de externe.

Neolog. Un vrednic lucrător în via Dom-nului, Părintele *Ion Marlan*, în etate de 73 ani, din Velf a trecut la cele eterne în 7 Septemvrie a. c. după păstorire de 41 ani. Îl înlocuiește fca sa văduva Letiția Turcu și fiul său Virgil Marian, Inspector financiar, dar mai tare îl înlocuiește credin-țioșii noștri din Velf, ceea ce s'a putut constata cu ocazia unei înmormântări. O dîhnească în pace.

Constituire. Societatea de lectură «Andrei Șaguna» a studenților academiei teologice «An-dreian» ortodoxe române din Sibiu, s'a con-stituit pentru anul societății 1926/27 în ședința ținută la 19 Septemvrie 1926 sub prezidiul I. P. C. Sale arhimandritului Dr. Eusebiu R. Roșca, rectorul academiei, după cum urmează: Preșe-dinte: Dr. Gr. Cristescu, prof.; Vice-presedinte: Nicolae Popoviciu curs IV; Notar I: Dumitru Ciuchindea curs IV; Notar II: Ioan Muntean curs II; Cassier: Constantin Zoican curs III; Controlor: Nicolae Hăntu curs I; Bibliotecar: Petru Tărbuz curs III; Vice-bibliotecar: Marian Breaș curs I; Econom: Ioan Șoșu curs II. În comisia literară s'au ales: George Secașiu și Romul Iacob curs IV; Ioan Broște și Traian Clo-

cănelea din cursul III: Nicolae Balca și Octavian Dragoș din curs II; Silvestru Garcea și Cornel Vacu din curs I.

Daruri jubilar. La jubileul de 75 de ani al Reuniunii femeilor române din Brașov, pri-măria orașului, — cum am anunțat, — a donat Reuniunii un milion de lei, plătuți în zece rate de câte 100.000 mii lei anual. — Reuniunile femeilor minoritatelor din același oraș au oferit, cu același prilej, reuniunii române un dar jubilar de zece mii de lei.

Epidemia sinuciderilor în Budapesta conti-nuă. Liga contra sinuciderilor a constatat că foarte multe persoane, care își dau capăt zilelor, se otrăvesc prin înghițirea de 50—60 gr. aspirină. În multe cazuri de otrăvire medicii la început n'au reușit cu nici un fel de contraotrăv. După ce medicii au aflat acest nou mod de otrăvire, au fost în stare să salveze dela moarte multe persoane de construcție mai solidă. Aspirina nu este însă singurul mijloc de sinucidere prin otră-vire. Medicii au de luptat cu fel de fel de noi invențiuni de sinucidere.

Zahăr din lemn. Un medic din Londra a isbutit să fabrice zahăr din țărțe de lemn și anume, din 50 kilograme țărțe a fabricat 37 kilograme zahăr. Se spune că acest zahăr e tot așa de bun, ca și cel fabricat din alte bucate.

Victorul război. Englezul Hector Bywater a scris o carte, în care spune că în ziua de 3 Martie 1931 Japonia va declara război Statelor Unite ale Americii. Vor fi pierderi uriașe în bani și vieți omenești, iar la urmă Japonia va învinge, nimicind armata de mare a Statelor Unite.

Pofa de îmbogățire chinușește aproape pe toți oamenii de pe pământ. În Africa de Sud se află pustiiuri întinse de nisip, în care se gă-sesc diamante, petroleu și alte prețioase. Acum de curând s'a dat peste un astfel de deșert, care conține comori foarte mari și oamenii iubitori de averi au dat năvală asupra acestui loc. 15.000 de oameni, între care și 120 de femei s'au dus să caute pietre scumpe. De notat este că între acești oameni erau și doi schilozii, unul avea picior de lemn, iar altul mergea în cărji. Un norocos a găsit într-o singură noapte diamante în preț de 40 milioane de lei. Dar nu au toți no-rocul de a câștiga. Unii din cauza lipsei de apă și de alimente, pier de foame și de sete, fără a li se împlini dorința de a se îmbogăți.

Valuta pengő. La 1 Ianuar 1927 intră în vigoare definitiv în Ungaria valuta numită pengő. Până atunci se retrag din circulație notele în coroane și se înlocuiesc prin monede de metal pengő și prin bancnote asupra aceluiași valute. O firmă din Lipșa este însărcinată să tipărească 3 milioane bucăți de bancnote în pengő. — Co-roana maghiară e cotată astăzi: 384 coroane ungurești=un leu.

Membri noi s'au înscris în Asociațiune, cu prilejul adunării generale dela Zălau: 43 fonda-tori, 126 membri pe viață, și 172 membri activi.

Dictionarul limbii române, a cărui tipărire a început-o Academia Română pe la 1910, și din care până în anul 1914 s'au tipărit 15 fascicule de câte 5 coale fiecare, adică 80 de pagini, și la care lucrează cu mult zel dl pro-fesor universitar Sextil Pușcariu, după război, din cauza lipsei de interes a marelui public și din lipsă de bani, n'a mai putut fi continuat cu tipărirea. Pentru ca muncitorii la această operă mare și publicul în așteptare să capete încredere s'a înjghebat inițiativa «Prietenii Dic-tionarului» care prin răspândirea celor 15 fas-cicule să procure mijloacele necesare pentru continuarea tipăririi Dictionarului. Îndemnăm și noi cu toată căldura noastră, preoțime și totii oameni de cultură să se înscrie printre prietenii Dic-tionarului, procurându-și fasciculele apărute și îndemnăm și pe alții să facă la fel. Fascicula costă 100 Lei. Inscrisurile se primesc la: Dl E. Bucuța, Directorul Muzeului Social din Ministerul Muncii, București, Strada Lahovari 7. Bani se trimit prin mandat poștal. Pentru chețuile de transport, corespondență și publicitate «Prietenii Dictionarului» contribuie cu 5 lei lunar.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Cântările liturgiei pentru copii și popor este titlul unei broșure publicate de maestrul *D. G. Kiriac*, profesor la conservatorul de muzică și directorul vestitei societăți corale «Carmen» din București. Melodiile acestei liturgii scrise cu note muzicale pe o singură voce sînt în genul tradițional al cântărilor din biserica noastră și curg ușor și natural. Din întreaga liturgie respiră un spirit de evlavie, smerenie și duioșie și o notă sărbătorească. Aprobata de sfîntul sinod al țării românești și de ministerul instruc-țiunii, această lucrare, corăspunzând necesităților bisericești și școlare, este meritată să fie cîntată pe tot întinsul țării de copii și de popor și va aduce servicii reale preoților și învățătorilor mai cu seamă dela sate. Depozitul general la: *N. D. Mișculescu*, institut de arte grafice în *Târgu-Jiu*. Preț 25 lei, și speșele de poștă cu ramburs.

Volbură Polană: Fata din Ardeal, poem național în 3 acte. (Biblioteca Semănătorul Nr. 144—145, Arad. Preț 10 Lei). De vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Dr. S. Stanca: Greva și alte povestiri. (Bi-blioteca Semănătorul Nr. 150, Arad. Preț 5 lei). Păr. Stanca e bun povestitor. Culegerea de față cuprinde câteva povestiri morale, care pot fi ci-tite cu folos în păturile largi ale poporului.

sfînta Pravilă și după puterea înaltelor rînduiele să va face judecată, îndreptare și îndestulare, dar înțelegând protopopul că iaste vreun preot neascultător, neîmplinitor de datoria sa cea preoțească și umblă în beție și în alte lucruri necuvioase, întăi săl certe protopopul în taină după cuvîntul evangheliei, apoi nice așa îndrep-tîndușă, săl pedepsească după cuvîntul cel mai sus zis, iară nice așa îndepțîndușă săl arate arhierului. Nădăjdiesc că de veți urma învățăturii mele cele arhieriești date la Iulie 16: 1784, sub numărul 13, nu să va întâmpla neîndreptări și pări între preoți și mireni care și acum poștorind poruncese ca să vă siliiți după numita poruncă pe sine, și pe preoți și pe pa-rohianii săi a învăța și a să purta și a viețui. Așa făcînd mila puternicului Dumnezeu să fie cu precucernicia sa pururea rămîind

Al precucernicii tale

Săbii, 18 Septemvrie A. 1784.

de tot binele voitor,
Gedeon Nichtitel, m. p.

Nr. 113. Circulară cu rînduială referitoare la cununii.

Nădăjdiesc precum antecesorul meu epi-scop cel dinaintea să fie făcut rînduială pen-tru cei ce vor a să cununa, că mai înainte să să facă strigare în biserică de preoți pentru fe-rirea întîmplărilor, pricinile celea rele a celor

ce să căsătorească, dar păzește acea rînduială ori nu, mie numi iaste cunoscut, mai mult crezui că nu să va fi păzind, pentru aceia de folos aflînd acea rînduială a o întări și a o păzi de trebuință o am așizat.

1. Vîrînd cineva a să căsătorii să meargă la protopopul locului ca să scoată țidul de slo-bozie, la aceasta dator va fi protopopul ca să cerce pe logodnic și pe logodnică, să știe: Taiăl nostru, credeul și zece porunci, și aceale fețe să aibă țidul dela preotul său precum că nu iaste rudenie și nice o pricină, nici sînt legate sau tocmite cu alte fețe sau logodnicul sau lo-godnica, din alte țări moștenitoare creștine, să aibă atestat dela protopopul sau preotul locului aceuia, făcut și întărit dela un domn de var-meghie sau dela magistrat, precum fața aceia nu iaste cu altă față legat sau căsătorit, să nu fie fugit dela părinți sau să fie lăsat pe altă muiare care poate să fie avut pe alt bărbat, sau să nu fie făcut răpirea, sau să fie fugit, și pre-cum iaste adevărată aceia față slobodă, așa și noi ceale mai sus zise și nefind nici o rudenie și avînd atestație după cum sau zis, să aibă a protopopului țidul de slobozenie.

2. Cu aceia țidul mergînd cea ce vor să să căsătorească la preotul său, acela vîzînd slobozitoarea țidul, în trei Dumineci să strige în biserică pre logodnic și pre logodnica după

formularul acela, adăogînd amîndouă dintrun sat sau loc.

3. De va fi o față dintrun loc și alta din-tralt loc, în amîndouă loc să să facă vestirea.

4. De va fi o față de legea noastră și alta de altă lege, precum în biserică, precum de altă fac vestire în biserică.

5. Săvîrșindușă strigarea sau vestirea în trei dumineci și aflîndușă nici o împiedecare, slo-bod va fi preotul a săvîrși cununie.

6. După săvîrșirea cununii preotul să pue în protocol numele și porecla celor cununați cu nănașii lor, cu înșămnaarea zilei, lunei și anului.

Ca să să facă vestirea aceasta în biserică sau poruncit prin I. K. guvernul supt datumul 10 avgust a. c. Nr. 7813, prin puterea decretu-mului împărătesc dela 20 avgust 1783, sub nu-mărul 6963 și dela 6 Iulie 1784 precum aceasta am primit și așa preoților sau poruncit, acum și singur vel fi silitor a împlini cu preoții po-runca și rînduiala aceasta, să ne faci înștiințare, așa făcînd mila puternicului Dumnezeu să fie cu precucernicia sa, pururea rămîind

Al Cucernicii tale

Săbii, 3 Octomvrie 1785.

De tot binele voitor

Gedeon Nichtitel m. p.

episcop.

(Va urma)

Nr. 411/1925 prot.

(90) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III Vorumio, protopresbiteratul Mediașului, se publică de nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

I. Cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitorilor preoști dela stat.

II. Pe lângă sesiunea parohială veche de 9 jug. încă 9 jug. primite prin legea agrară.

III. Zidirea unei noi case parohiale în curgere, iar până la terminarea acesteia, comitetul parohial e aplecat a intra în perctratări de închiriere.

IV. Drept de pășune pentru 2 vite mari și una mică.

V. Lemne dela comuna politică nefăcute circa 5—6 sj.

Douători de a ocupa acest post, își vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal, având a se prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul, a celebra și predica.

Mediaș în 15 August 1926.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireea
protopop.

Nr. 291/926

(95) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a Ciugud, protopopiatul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele sunt cele fașionate în tab. B. pentru întregirea dela stat. Locuință. Sesiua parohială 16 jug. Câte o ferdelă de cucuruz și câte o zi de lucru dela enoriași.

Concurenții au să-și înainteze cererile înștruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopopesc, și până în 8 zile înainte de alegere să se prezenteze poporului în biserică spre a celebra, respective a cânta a cuvânta.

Sebeș, 4 Septembrie 1926.

În înțelegere cu Consiliul parohial

Oficiul protopopesc:

S. Medean
protopop.

(98)

1—1

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință, că Biserica ort. română din Gușteriță, jud. Sibiu vinde 227 stânjini (908 m. ster.) lemne de foc, esență stejar, și 368 gramezi crăci, prin licitație publică cu oferte închise, care se va ținea Duminică în 16 Octombrie 1926 la ora 3 d. a. în biroul oficiului parohial ort. română din Gușteriță.

Valoarea acestui material lemnos este estimată la suma de lei 148.416 (una sută patru zeci și opt mii patru sute șasesprezece Lei.) loco pădure.

Ofertele se vor primi până înainte de începerea licitației, și vor fi însoțite de o garanție de 10%, asupra va oareei stabilite.

Condițiile de licitație și actul de estimare se pot vedea la Direcția silvică în Sebeș-Alba, la ocolul silvic Sibiu, și la oficiul parohial ort. română din Gușteriță.

Gușteriță, la 21 Sept. 1926

Oficiul parohial ort. română:

Traian Petrișor
paroh.

Piatra din capul unghiului**Scrisori teologice**

de

Gala Galaction

Prețul Lei 50

Nr. 337/1926 prot.

(97) 3—3

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei de clasa I Rășinari protopresbiteratul Sibului, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt poștite să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 15 August 1926.

Of. prot. în înțelegere cu consiliul parohial din Rășinari.

Emilian Cloran,
protopop.

În Editura „Cartea Românească” a apărut:

Istoria Românilor din Dacia-Traiană

de

A. D. Xenopol

Ediția III. Volumul I și II — Prețul ambelor volume Lei 200, plus Lei 20 spese postale, trimițând suma prin mandat postal

Se poate comanda dela

Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Strada Mitropoliei Nr. 45.

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

Biblioteca Universală

una dintre cele mai de seamă Biblioteci apărute până acum la noi

Nr. 1 apărut 125 ◆ Prețul unui Nr. 2 Lei.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 50 Lei.

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul Semănătorului. Scriitorii români, Steana, Flacăra, Clipse de nitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steana copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia, Cunoștințe folositoare, Seria A, B, C, D. Biblioteca Agricolă și Biblioteca «Semănătorul», Biblioteca creștinului ortodox.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**

PRIBEGII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY

de **Dr. Sebastian Stanca**

Prețul 10 Lei. — Plus porto poștal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU

Prețul 8 Lei. Plus porto poștal 5 Lei.

Au apărut:

Manuale de Limba română,

de **E. Hodorog**

I. Carte de citire și Gramatică,

[pentru clasa a 4-a secundară,

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire (pentru Istoria Literaturii); și**III. Elemente de Istoria Literaturii**

Se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu

A apărut

în «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noștri **Gr. Petrov**, tradusă de **P. S. Sa Episcopul Nicodem**. E o lectură ca și care alta mai frumoasă și mai instructivă nu putem recomanda preoților noștri. A ieșit în zilele acesteia din Tipografia arhidiecezană din Sibiu și se poate comanda de la **Librăria arhidiecezană** cu prețul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

La **Librăria Arhidiecezană** se află în vânzare

Mai Aproape De Tine, Doamne!...

— Meditațiile unui închinător —

De **Dr. Gr. Cristescu**, profesor la «Academia Teologică» Sibiu. — Prețul 100 Lei.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**

Călăuza Agricolă

cuprinzând date și îndrumări din economia câmpului, pomărit și vierit, legumărit și florărit, în trei tomuri, de

Dimitrie Comșa

Tomul I Economia câmpului . . . Lei 90

Tomul II Pomăritul și vieritul . . . „ 50

Tomul III Legumăritul și florăritul . . . „ 60

Se expediază numai contra Ramburs

La **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Salei

Din **Ioan Mețianu**, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus porto poștal 10 Lei

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Redactor responsabil: **Dr. George Proca.**